

JULEBREVET 2017 FRA LA NATUREN LEVE

Kjære medlem!

Julenissen har åpenbare problemer med årets gavelevering, se bildet over. Vi håper LNLs julebrev vil demme opp for de frustrasjoner dette vil påføre våre medlemmer.

Skjønt demme opp? Det er ingen grunn til å legge skjul på at 2017 har gitt et tilbakeslag for både det klassiske naturvernet og den sunne fornuft. Når det gjelder vindkraft, lar bransjen og politikerne seg styre av kynisme og ren materialisme: For dem synes norsk natur bare å ha økonomisk verdi; den er en forbruksvare. Vindindustrien utnytter dette til fulle, med udokumenterte påstander om vår vindkrafts klimaeffekter som bekvemmelighetsflagg.

Til fortvilelse for oss motstandere av norsk, landbasert vindkraft bygges det vindindustri som aldri før, i all hovedsak finansiert av utenlandsk kapital. En rekke konsesjoner er i ferd med å realiseres over hele landet (eks. Egersund, Bjerkreimsklynga, Fosen, Kvaløya) og flere venter på investeringsbeslutning (eks. Nord-Odal, Sirdal). Fortsetter det i samme sporet, vil utenlandske interesser eie ca. 90 % av all norsk vindkraft når de grønne sertifikater opphører 2021 - og forventet produksjon vil ligge omkring 10 TWh mot dagens ca. 2,1.

Dessuten planlegges nye konsesjonssøknader flere steder. Og bakom lurer Regjeringens vedtak om "nasjonal ramme" for lokalisering av mer vindkraft på land, med NVE som ivrig eksekutør. Det er innenfor denne rammen direktør Per Sanderud i NVE ser et "*mulighetsrom*" for inntil 30 TWh vindkraft i årene fremover. Det LNL for sin del ser i dette rommet, er en systematisk nedbygging av norsk natur.

Vi ser et overgrep mot generasjonene som kommer etter oss, basert på politiske vedtak som stimulerer til samfunnsøkonomisk ulønnsomme prosjekter, som raserer store og umistelige naturverdier, påfører naboeene store miljøbelastninger og skaper et helt ubetydelig antall permanente arbeidsplasser.

I dette rommet har en grunnleggende innsikt gått tapt: Den største profitten vi kan hente fra naturen kan ikke måles i penger! Mye av "drivstoffet" til verdiskapning i morgendagens samfunn ligger nettopp i den frie naturens inspirerende opplevelser og helsebringende virkninger.

Natur skal ikkje løna seg, den skal berre få lov til å vera der. Og spørsmålet er: Kven skal verna desse områda i landet vårt når det ser ut til at alt er til fals for pengar i vår tid? Kven har makt til å seia at denne naturen er verd noko i seg sjølv?

Herborg Kråkevik

Nedenfor gir vi et kortfattet bilde av situasjonen og av LNLs arbeid. Det ville sprengt alle rammer om vi skulle omtale alle aktuelle prosjekter og vi ber om forståelse dersom du savner akkurat det *du* er mest opptatt av.

Aller først om LNL: LNL går mot sitt 5-årsjubileum! Vi ble etablert i januar 2013 og kan altså om en måneds tid markere runde år. Med ca. 3000 medlemmer (fordelt på individuelt medlemskap og foreningsmedlemskap) og med mange dyktige nøkkelpersoner i styret og rundt om i landet besitter LNL tyngde og kompetanse og fremstår som en aktiv, kunnskapsrik og engasjert organisasjon.

Vi har gjennom året 2017 involvert oss i mange enkeltprosjekter, i generell lobbyvirksomhet lokalt og sentralt og skrevet mange spalteletter med innlegg i medier over hele landet, på Facebook og på twitter. Vi har god dialog med forskningsinstitusjoner, politikere og forvaltningen. Så langt vi makter, bistår vi enkeltmedlemmer og grupper lokalt; skriver klager og brev og deltar i møter med myndighetene, der det er ønskelig.

Selvsagt burde vi gjort enda mer, men våre ressurser er dessverre begrenset!

I denne forbindelse vil styret berømme de mange medlemmer som i høst deltok i kronerulling og som bidro til at LNL nå ved årsskiftet står brukbart rustet til økt innsats i 2018. (Vår bankkonto er fremdeles åpen...).

"Hvor er de unge?" spør et medlem i en e-post til oss. Han skriver bl. a:

*"Jeg savner de unge som skal leve med dette i fremtiden.
Hvor er alle disse miljø - og ungdomsfolkene; Fremtiden i våre hender,
Bellona, osv.
Ser de ikke hva som skjer?
Bare man får elbiler så løser alt seg!
Hvor er Altaviljen?(for dem som husker den)*

Ja, hvor er de unge? Det burde da være viktig for ungdommen å slå ring om norsk natur og slåss mot de enorme inngrepene vindindustrien medfører?
Skal vi la 2018 bli det året da styret, rådgivere og medlemmer jobber aktivt for å engasjere ungdommen? Vi kan begynne med barn, barnebarn og unge mennesker i egen bekjentskapskrets og ungdomsavdelingene i de natur - og friluftsansjoner vi er medlem av. Styret har, som en begynnelse, innført en egen ungdomskontingent: Ungdom under 18 år samt studenter under 30 betaler bare kr. 100 i året. Så derfor: La ungdomsrekruttering bli årets nyttårsforsett!!

Noen enkeltsaker

Finmark.

Lebesby og Tana kommuner: Grenselandet AS, et selskap eid av det finske storkonsernet St 1, har sendt melding til NVE om planene for et gigantisk vindindustribygg, Davvi, med planområde på 78 km² og inntil 267 turbiner. LNL har engasjert seg aktivt sammen med Naturvernforbundet i Finnmark og de samiske organisasjonene for å stoppe anlegget og vi vil sende egen høringsuttalelse. Så vil 2018 medgå til konsekvensutredning og til selskapets (sannsynlige) beslutning om å sende konsesjonssøknad, fulgt av NVEs sedvanlige saksbehandling med møter, høringer og vurderinger. Noen avklaring vil ikke foreligge på denne siden av 2020.

Troms og Nordland

Tromsø kommune: På Kvaløya bygges Nord-Norges hittil største vindindustribygg, Raudfjell/Kvitfjell. I siste fase har anlegget skapt storm lokalt, fordi utbygger ville ha et billigere veialternativ opp på fjellet enn det som ble presentert i konsesjonssøknaden. På tross av 28 negative høringsuttalelser, nei fra kommunen

og fylkeskommunen samt innsigelse fra Fylkesmannen sa NVE ja til utbyggers nye veivalg. Begrunnelsen? Det opprinnelige alternativet ville kostet utbygger mer...

Karlsøy kommune: En aksjonsgruppe skrev i november 2017 brev til OED og klaget på støyen fra Fakken vindkraftverk i Troms. OED har svart at oppfølging og kontroll av vindkraftverk hører under NVE – så nå avventer gruppen svar fra NVE.

Vefsn kommune: I november 2016 ga OED endelig konsesjon til bygging av Øyfjellet vindkraftverk i Vefsn kommune i *Nordland*. Hvis det blir bygget, vil anlegget bestå av 109 turbiner og bli blant de største i landet. Investeringsbeslutning er ikke truffet.

Trøndelag - Fosenutbyggingen

Fosenhalvøya - Snillfjord - Hitra: Utbyggingen startet i 2016, etter en kaotisk og mildt sagt uryddig politisk prosess. Anlegget, som består av seks vindkraftverk er, samlet sett, Norges største. Det vil stå ferdig i 2020 med 278 turbiner til en kostnad av 11 milliarder. I tillegg kommer 6 milliarder for en kraftlinje som det ellers ikke ville ha vært behov for. Pr. desember 2017 er arbeidene i gang på Roan og Storheia. Verken lokale protester eller retts sak anlagt av samene har nyttet.

Naturen er et stort urverk som går og går. La oss ikke pirke for mye med maskineriet.

Mikkjel Fønhus

Sørlandet/Vestlandet

Birkenes kommune: NVE ga 8. desember 2017 E.ON konsesjon til Bjelkeberg/Oddeheia vindkraftverk i Birkenes. Prosessen har vært lang og striden hard, med stor innsats av lokale motstandsgrupper. De nådde ikke frem, dessverre. Og i mediene ser vi nå bilder av overlykkelige ordførere og utbyggere, mens de som blir rammet overses. Vedtaket vil bli påklagd til OED.

Sirdal og Kvinesdal kommuner: Tonstad vindkraftverk i Sirdal har for lengst fått endelig konsesjon av OED. Anlegget er senere solgt til franske Engie, som har bebudet investeringsbeslutning før utløpet av 2017. Anlegget vil få ca. 60 turbiner på et ca. 30 km² stort planområde.

I november 2017 fikk også Buheii vindkraftverk i Kvinesdal endelig konsesjon av OED. Planområdet er på ca. 7,6 km² med 23 turbiner. Dermed er to særdeles verdifulle og nesten sammenhengende naturområder i Vest-Agder i ferd med å bli ødelagt.

Sandnes kommune, Vardafjellet vindkraftverk er et lite anlegg som fikk konsesjon fra OED i 2017. Nylig er MTA-planen vedtatt. Vardafjellet er et godt eksempel på hvor lite myndighetene tar hensyn til støyproblemer. Det er trolig det vindkraftverket i

Norge som har flest støyberørte naboer per installert MW, med ca. 80 berørte boliger omkring planområdet. Naboene kjemper nå for å tvinge utbygger til å akseptere avbøtende tiltak i MTA-planen.

Bremanger kommune: Bremangerlandet Vindkraftverk.

Etter at NVE først nektet konsesjon, omgjorde OED vedtaket i 2017. Dermed blir vindkraftverket bygd midt i fugletrekkets riksvei 1 langs kysten. Det blir liggende på toppen av Steinfjellet hvor det får en dramatisk visuell virkning på en lang rekke omkringliggende kultursteder. Vindkraftverket er nå kjøpt av italienske Falck Renewable.

Bremanger og Selje kommuner: Hennøy og Okla vindkraftverk.

De to mindre vindkraftverkene Hennøy og Okla er også kjøpt av Falck. Det er ennå ikke fattet investeringsbeslutning.

Bremanger og Flora kommuner: Guleslettene vindkraftverk.

På Guleslettene var det en forutsetning for Flora kommune da den tilrådte konsesjon, at turbinene skulle trekkes nordover og lengst mulig bort fra synslinja fra byen. MTA-planen viser at det er mest vind på sørvestsiden og en rekke turbiner er derfor flyttet frem på fjellkanten nord for byen hvor de vil få en svært dominerende posisjon - stikk i strid med kommunens føringer.

Sør i Rogaland er ellers Egersund og Tellenes allerede i drift og Svåheia vindkraftverk ventes å komme i drift like etter årsskiftet. Arbeid er satt i gang i Bjerkreimsklynga.

Østfold

Marker kommune: Marker Vindpark AS er heleid av Scanergy AS og skal bygge Joarknatten/Høgås vindkraftverk. MTA-planen ble godkjent av NVE 3.12.2017. Prosjektet ligger "vegg i vegg" med et vindkraftverk på svensk side i Hån kommune. Dette er innklaget til Mark och Miljødomstolen.

Hedmark

Nord-Odal kommune: Songkjølen/Engerfjellet: Her er det stille før stormen! Utbygger E.ON drar ut tiden, men investeringsbeslutning skal visstnok tas i 2018. Dermed må kommunen vente lenge på forventede skatteinntekter. I LNL undres vi over dette, når vi ser tilbake på utbyggers ekstreme tidspress i januar 2016 da kommunestyret skulle lokkes til å si ja, etter først å ha vedtatt nei.

På tross av alt dette: LNL fortsetter kampen også i 2018!

På vegne av LNLs styre vil jeg få takke deg for interessen for vårt arbeid og for din støtte i året som er gått. Jeg håper du blir med oss videre - og ønsker deg og dine nærmeste en god jul og et godt nyttår!

Vennlig hilsen
Karin Leonhardsen
styreleder

PS 1: Har du kommentarer til noe av det vi har skrevet om her, eller ønsker du av andre grunner å kontakte oss, skriv til post@lanaturenleve.no!

PS 2: Ikke glem nyttårsforsettet om ungdomsrekrutteringen!

